

СТАНОВИЩЕ

за Проект на актуализиран план за действие за изпълнение на Националната стратегия „Визия за деинституционализация на децата в Република България“ за периода 2016-2020 г.

„Детство 2025“ е коалиция от 17 граждански организации и мрежи, работещи с деца и семейства в цялата страна. Членове сме на различни европейски мрежи, ангажирани с политиките за децата и семействата в ЕС и инвестираме собствен финансов, човешки и професионален ресурс в подкрепа на реформата за деинституционализация в България.

Коалиция „Детство 2025“ е партньор на правителството в процеса на деинституционализация и представители на Коалицията са включени в Постоянната експертна група по деинституционализация, както и в Работна група за изготвяне на актуализиран План за действие за деинституционализация със заповед №Р-1/06 януари 2016 г., изменена и допълнена със заповед №Р-64/ 04 април 2016 г. на заместник-министър председателя по демографската и социалната политика и министъра на труда и социалната политика.

Във връзка с проекта на актуализиран План за действие за деинституционализация представяме на Вашето внимание настоящото становище, което разглежда общи положения в проекта, както и отделен документ с конкретни коментари по предложените текстове в Плана.

Благодарим на екипа на МТСП, доразвил проекта на плана. С удовлетворение отбелязваме напредъка по него и това, че ключови теми и проблеми, дискутирани в работата на работната група, са включени, което е основа за бъдещата работа по тях.

На първо място бихме искали да изразим нашата подкрепа за две конкретни дейности:

- Обучение на медицински специалисти в родилно отделение за начините на съобщаване на родителите за увреждане на бебето с участие на социален работник.
- Разработване на нови стандарти за финансиране и качество на социалните услуги.

Във връзка с цялостната структура и съдържание на предложения проект на План бихме искали да изразим нашето несъгласие и различна гледна точка:

I. Структура на Плана

1. Настояваме актуализираният план **да следва целите и структурата, които бяха изработени от работната група**, сформирани от министъра на труда и социалната политика със заповед № Р-1/06 януари 2016 г. и изменена и допълнена със заповед № Р-64/ 04 април 2016 г. а именно:

Цел 1: Създаване на ефективна система от програми и услуги за превенция на разделянето на децата от родителите.

Цел 2: Осигуряване на качествена алтернативна грижа и деинституционализация на децата, настанени в домове за медико-социални грижи за деца, домове за деца, лишени от родителска грижа и специализирани заведения от интернатен тип.

Цел 3: Повишаване на ефективността и качеството на работата на системата за закрила на детето и развитие на човешките ресурси.

2. **Да се развие ефективно и ефикасно практиката на мониторинг и оценка на въздействието.** Поради подменената структура, така предложеният проект на план не дава яснота за това кои мерки до изпълнение на кои цели ще доведат и до какъв резултат. Структурата не обслужва мониторинга и проследяване на изпълнението на Плана. Препоръчваме за всяка от дейностите и мерките да бъдат определени количествени и качествени индикатори, за да бъдат лесно проследими резултатите и изпълнението на целите на Плана. Препоръчваме за всяка реформа да бъдат дефинирани цели, очаквани резултати, индикатори за изпълнение и въздействие, както и времеви период.
3. Препоръчваме да бъде изготвен **линеен график на Плана за действие**, както и **по-детайлни годишни планове**, които да включват всички предвидени дейности, включително и подготвителните.

II. Оценка на постигнатите резултати.

1. По отношение на представения текст считаме, **че няма яснота въз основа на какво са направени изводите и твърденията в документа.** Следва да бъдат посочени източниците на информация, на които се основава предложеният анализ.

В рамките на ангажиментите ни в работната група за актуализиране на Плана за действие, сформирана от Министъра на труда и социалната политика, участвахме в изготвяне на подробен анализ. Считаме, че е целесъобразно да бъде използвана информацията, която се съдържа в него.

2. Смятаме за необходимо и **препоръчваме да бъде изготвен и финансов количествен и качествен анализ на изпълнението** на Плана за действие за изминалия програмен период, както и да се направи прогноза за финансовите ресурси за текущия.

III. Конкретни въпроси по мерките и дейностите от предложения Проект на план. Бихме искали да бъде предоставена допълнителна информация относно:

1. В какво ще се състои реформата на ЦОП – цели, планирани дейности (включително и подготвителни) и очаквани резултати? Предвижда ли се екипите по приемна грижа да бъдат част от ЦОП?
2. Въз основа на какво изследване на потребностите на целевите групи са определени социалните услуги, които са заложили в плана и има ли яснота в кои региони ще бъдат създадени?

3. Каква ще бъде философията на промяна на съществуващите финансовите стандарти за социалните услуги – предвижда ли се промяна в начина на формиране на стандартите, така че да отговарят на индивидуалните потребности на ползвателите на услугите?
4. Какво ще представлява и как ще се прилага системата за мониторинг, която многократно се споменава в проекта на План? Къде е регламентирана, как ще бъде създадена – чрез операция от Плана за действие или посредством друг подход?
5. Кой ще бъдат медиатори в процесите на реинтеграция и осиновяване, каква ще бъде ролята им?
6. Какво означава „преобразуване на ДМСГД“, посочено на стр. 18?
7. Как ще се осъществи обединяването на ДЦДУ и ЦСРИ? Какъв ще бъде механизмът за това?
8. По отношение на мерките и дейностите, свързани с повишаване на ефективността на системата за закрила на детето смятаме, че Държавната агенция за закрила на детето следва да бъде включена като една от отговорните институции.
9. Притеснява ни нагласата услугата да се идентифицира със сградата. Не винаги са необходими нови сгради, които изискват голям финансов ресурс и създават предпоставки за по-бързо извеждане на деца от семействата. Могат да се развиват качествени и адекватни услуги, без на всяка цена да се строи.

С оглед на гореизложеното смятаме, че предложеният документ следва да бъде преработен съответно, така че да отразява вече приетата структура и да стане основен инструмент за мониторинг на изпълнението на дейностите и постигане на резултатите чрез надеждни индикатори, като мерките и дейностите бъдат директно обвързани с целите и се предвижда оценка на въздействието.

Предложения и коментари по конкретните мерки и дейности са дадени в *Приложение 1*.

Оставаме на разположение за продължаващ диалог с Вас по посочените въпроси, свързани с деинституционализацията и правата на децата в България.

С уважение,

Коалиция „Детство 2025“

Членове:

Българска асоциация за лица с интелектуални затруднения (БАЛИЗ)
Българска асоциация на клиничните психолози
Български хелзинкски комитет
Български център за нестопанско право
Ноу-хау център за алтернативни грижи за деца, Нов български университет
Сдружение „Еквилибриум“
Сдружение за педагогическа и социална помощ за деца ФИЦЕ – България
Сдружение SOS Детски селища България
Фондация „Полдер“
Фондация „За Нашите Децата“

Фондация „Карин дом“
Фондация „Лале“
Фондация „Лумос“
Фондация „Международна социална служба-България“
Фондация „Сийдър“
Надежда и домове за децата - клон България
Росица Богалинска-Петрова, член в експертно качество
Харалан Александров, член в експертно качество

За контакт:

Мариян Дянков
Сдружение SOS Детски селища България
0888731376
Mariyan.Dyankov@sosbg.org